

Plan for Beredskab og Fortsat Drift
2018-2021

Odder Kommune

PLAN FOR BEREDSKAB OG FORTSAT DRIFT 2018 - 2021

Odder Kommune

Indledning

Odder Kommune skal være rustet til at håndtere forstyrrelser af driften. Robustheden skal måles på kommunens evne til at opretholde kritiske ydelser og serviceniveauet over for borgerne – også når større og uventede hændelser indtræffer.

Odder Kommunens Beredskabsplan skal være med til at understøtte, at kommunes drifts- og serviceniveau i videst mulige omfang kan opretholdes eller hurtigst muligt genetableres, uanset hvilke hændelser, der indtræffer. Beredskabsplanen betegnes fremover som Plan for Beredskab og Fortsat Drift.

Med denne plan ønsker Odder Kommune at skabe en fremtidssikret og effektiv ramme for, hvordan kommunens drift opretholdes, uanset hvilke hændelser der rammer kommunen. Planen skal tilsikre, at entydige beslutningskompetencer kombineres med de rette faglige kompetencer i kommunen således problemet hurtigt skal løses, skadesvirkningerne begrænses og at kommunens drift hurtigst muligt genoprettes.

Denne plan sikrer, at ansvaret for kommunens fortsatte drift er entydigt placeret i Direktionen, og at det påhviler den enkelte direktør at tilsikre planlægningen for fortsat drift i egne afdelinger. Direktionen er således garant for en entydig og enstrengt beslutnings- og kommandovej ved håndtering af større eller uventede hændelser, der sikrer kommunens robusthed over for byrådet og dermed også over for kommunens borgere.

Det følger af Beredskabslovens § 25, stk. 1, at kommunalbestyrelsen har pligt til at udarbejde en samlet plan for kommunens beredskab. En sådan plan skal jf. Beredskabslovens § 25, stk. 3 revideres efter behov og mindst én gang i hver valgperiode. Med vedtagelse af Plan for Beredskab og Fortsat Drift betragtes dette som værende opfyldt.

Ansvarsfordeling

Plan for Beredskab og Forsat drift bygger på sektoransvaret således, at de enheder der til dagligt har ansvaret for en opgave, også har det i en kritisk situation.

Østjyllands Brandvæsen: Koordinering og rådgivning

Byrådene i de fire hjemkommuner har med vedtægterne for Østjyllands Brandvæsen besluttet, at Østjyllands Brandvæsen skal have en koordinerende og rådgivende rolle i forhold til hjemkommunernes beredskabsplanlægning. Det betyder, at Østjyllands Brandvæsen har ansvar for at bistå og vejlede kommunen med udarbejdelse af Plan for Beredskab og Forsat Drift samt øvrige planer.

I akutte situationer har Østjyllands Brandvæsen ansvar for følgende:

- Rådgivning af Direktionen og Kriseledelsen
- Understøtte dialog med øvrige myndigheder, eksempelvis Østjyllands Politi og Region Midt
- Koordinere hændelser der går på tværs af kommunegrænser

Byrådet & Direktionen: Plan for Beredskab og Forsat Drift

Plan for Beredskab og Forsat Drift godkendes af Byrådet. Planen er forankret i Direktionen.

Direktionen er således ansvarlig for udformning, indhold og forankring af planen.

Plan for Beredskab og Forsat Drift indeholder rammerne for aktivering og drift af kommunes beredskab. Desuden beskriver Plan for Beredskab og Forsat Drift sammensætningen af kommunens kriseledelse.

Forvaltningerne: Indsatsplaner

Indsatsplaner er forankret i de enkelte forvaltninger, og godkendes af forvaltningens ledelse.

Indsatsplaner er handlingsorienterede planer for konkrete hændelser, områder eller funktioner. Nogle indsatsplaner kan være tværgående for hele kommunen – og derfor være gældende for alle forvaltninger. Det kan eksempelvis være en indsatsplan for IT-nedbrud

Andre indsatsplaner vil være specifikke for den enkelte forvaltning. Det kan eksempelvis være en indsatsplan for drikkevandsforurening.

Endelig kan indsatsplaner spille sammen med andre kommuners planer, hvis hændelser rammer på tværs af kommunegrænser fx voldsomt vejr eller kystforurening.

Kommunens eksisterende indsatsplaner fremgår af bilag 1

Institutioner: Lokale instrukser

Det er ligeledes den enkelte forvaltnings ansvar, at de arbejdspladser og institutioner, som henhører under deres ansvarsområde, udarbejder og vedligeholder nødvendige lokale instrukser.

Lokale instrukser er specifikke forholdsordre på den enkelte institution eller arbejdsplads. De skal udarbejdes lokalt, men være forankret i forvaltningernes indsatsplaner, således at der er en rød tråd mellem forvaltningernes indsatsplaner inden for et givent område, og de konkrete procedurer, der iværksættes på den enkelte arbejdsplads eller institution. Eksempler på disse kan være:

- Procedurer for orientering af pårørende i forbindelse med kritiske hændelser fx tilskadekomst eller dødsfald
- Brandinstrukser for den enkelte institution/skole/bygning mv.
- Procedure for håndtering af akut personalemangel
- Opdaterede lister med væsentlige telefonnumre

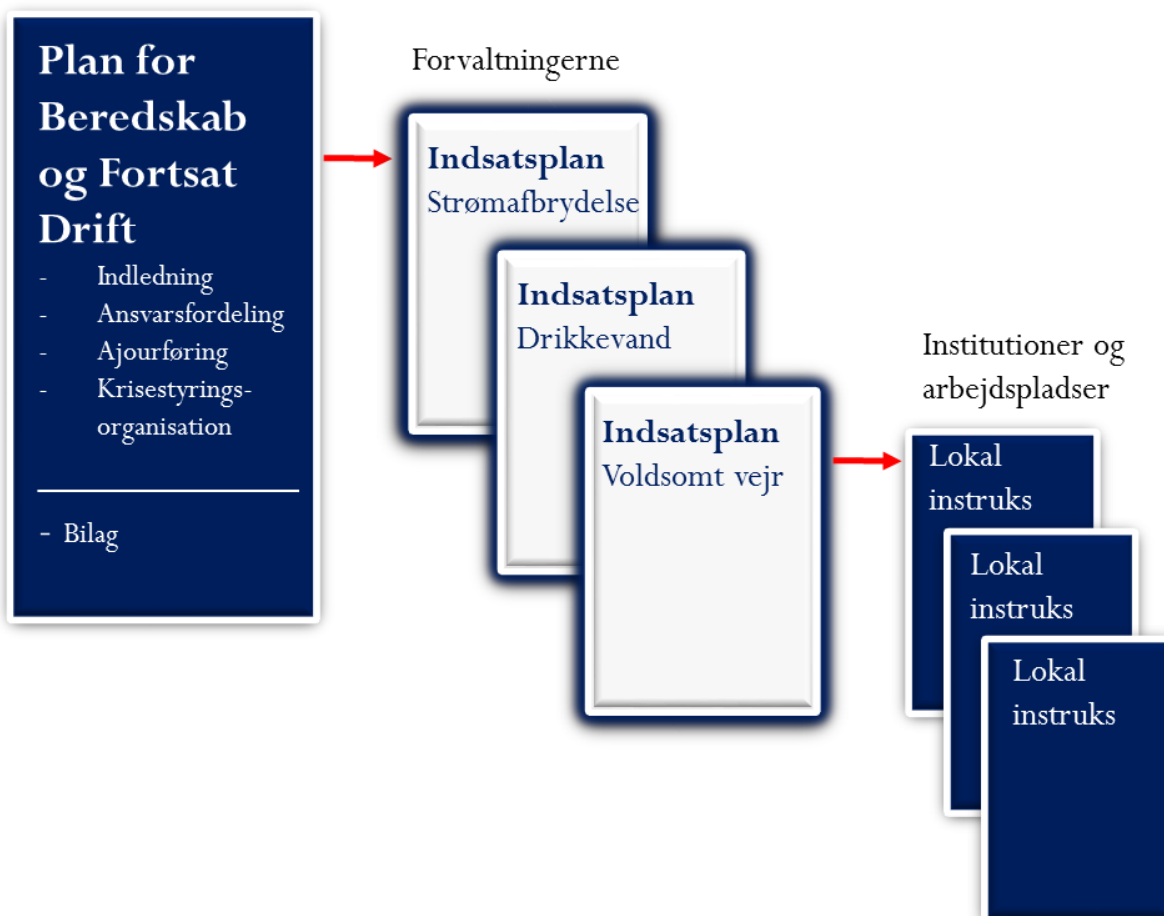
Planoversigt

Figur 1 viser sammenhængen mellem Plan for Beredskab og Fortsat Drift og de underliggende indsatsplaner og instrukser samt viser ansvarsfordelingen i kommunen.

FIGUR 1

Direktionen

Godkendes af byrådet

Ajourføring

Plan for Beredskab og Fortsat Drift skal jf. Beredskabsloven § 25 stk. 3 som minimum revideres en gang i hver valgperiode. Ajourføring af Plan for Beredskab og Fortsat Drift bør endvidere ske hvis:

- Erfaringer fra en hændelse eller øvelse tilsiger det
- Kommunens organisation ændres
- Myndighedernes struktur eller ansvarsområde ændres

Indsatsplaner og lokale instrukser er dynamiske og bør løbende opdateres. Forvaltningerne skal selv tilsikre, at de planer, der hører under deres ansvarsområde er ajourført og at Østjyllands Brandvæsen er informeret herom.

Krav til planerne

En forudsætning for et samlet overblik over kommunes indsatsplaner kræver, at der skabes en vis ensartethed i de enkelte forvaltningers arbejde, ligesom der er behov en ensartethed i forståelsen af, hvor alvorlig en hændelse er og dermed hvad, der skal sættes i værk. Til at sikre en ensartethed kan forvaltningerne få vejledning og hjælp til skabeloner af Østjyllands Brandvæsen.

Opdaterede planer skal til enhver tid være tilgængelige for Direktionen, ledelsen, relevante medarbejde samt Østjyllands Brandvæsen.

Krisestyringsorganisation

Med Plan for Beredskab og Fortsat Drift defineres en samlet kommunal krisestyringsorganisation, der kan træde i kraft ved hændelser, der påvirker kommunes drift i væsentlig grad.

Krisestyringsorganisationen er opdelt mellem et strategisk og et operationelt niveau. Det strategiske niveau udgøres af Kriseledelsen bestående af kommunes topledelse, mens det operationelle niveau består af en række hændelsesspecifikke indsatsstabe på forvaltningsmæssigt niveau. Ledelsen af indsatsstabene fremgår af de enkelte indsatsplaner.

Kriseledelsen – Strategisk niveau

En kommunal kriseledelse med et veldefineret ansvar er altafgørende for, at der hurtigt kan træffes de strategiske beslutninger i Odder Kommune uanset hændelsens form og omfang. Sådanne beslutninger er ofte afgørende for, at kommunen hurtigt muligt kommer tilbage til normal drift.

Kriseledelsens mandat

Det følger af den kommunale styrelseslov, at Økonomiudvalget overtager Kommunalbestyrelsens beføjelser, når det under krise eller krig ikke er muligt at samle en beslutningsdygtig kommunalbestyrelse jf. § 69, stk. 1.

Af lov om kommuners styrelse under krise eller krig følger det endvidere i § 3, stk. 2, at kommunens anliggender styres af borgmesteren, hvis det under krise eller krig er umuligt at samle økonomiudvalget til møde.

Som følge af ovenstående bestemmelser fra den kommunale styrelseslov giver Byrådet derfor med vedtagelsen af Plan for Beredskab og Fortsat Drift bemyndigelse til, at Kriseledelsen uden foregående accept i Byrådet kan træffe dispositioner uden økonomisk loft.

Dette kan udelukkende finde sted i tilfælde af en krisesituation, der kan påføre Odder Kommune uoverskuelige økonomiske konsekvenser. I sådanne tilfælde er rettidige og omkostningstunge dispositioner nødvendige til imødegåelse eller forebyggelse af truende eller igangværende krisesituationer. Så hurtigt som muligt - og senest ved førstkommende møde - skal Økonomiudvalget og efterfølgende Byrådet orienteres om sådanne dispositioner.

Kriseledelsens sammensætning

Kriseledelsen skal til en hver tid afspejle den ledelsesmæssige organisering i kommunen, og bestå af følgende:

Kriseledelsens faste medlemmer

- Borgmesteren eller dennes stedfortræder (mødeleder),
- Kommunaldirektør,
- Direktør for Social, Sundhed og Beskæftigelse,
- Direktør for Børn og Unge,
- Sekretariatschefen
- Kommunikationschefen

Støttefunktion til Kriseledelsen

- Direktør for Østjyllands Brandvæsen eller dennes stedfortræder,
- Stabs- og Sekretariatsstøtte til IT, dokumentation, kommunikation mv.

Herudover kan der – efter en konkret vurdering – indkaldes ad hoc medlemmer fra kommunens øvrige forvaltninger og enheder.

Kriseledelsens drift og arbejde under en konkret hændelse, herunder faste dagsordner, lokaler, støttefunktioner mv. er beskrevet i *Indsatsplan for Kriseledelsen*.

Indsatsstabe – Operationelt niveau

Indsatsstabe er en fællesbetegnelse for de hændelsesspecifikke stabe, der skal arbejde på operationelt niveau. Det kan eksempelvis være en vejrstab, der koordinerer indsatsen under voldsomt vejr eller en drikkevandsstab, der kan samles i tilfælde, hvor der er sket en forurening af drikkevandet.

Indsatsstabenes mandat

Indsatsstabene arbejder på mandat fra Borgmesteren og Direktion. Indsatsstaben har mandat til at træffe tværgående og koordinerende beslutninger, der er nødvendige for håndteringen af hændelsen.

Indsatsstabene kan ikke træffe økonomiske beslutninger ud over egne, vedtagne budgetter.

Ekstraordinære omkostninger skal godkendes af den ansvarlige direktør.

Østjyllands Brandvæsen kan efter behov understøtte indsatsstabenes arbejde.

Indsatsstabenes sammensætning

Personsammensætningen i indsatsstabene vil variere i forhold til den konkrete hændelse, men vil dog i alle tilfælde bestå af nøglepersoner inden for området, og typisk en blanding af fagpersoner og ledelse.

Sammensætningen af indsatsstabene kan være fastsat i en indsatsplan.

Ved hændelser, hvor der er behov for rent fysisk at nedsætte en indsatsstab i kommunen, kan en eller flere medarbejdere fra Østjyllands Brandvæsen facilitere eller støtte den nedsatte stab.

Der kan opstå situationer, hvor der enten ikke findes en indsatsplan for en given hændelse eller situationer, hvor der ikke på forhånd er defineret en indsatsstab. I så fald er ansvarlig chef i samråd med relevant direktør og Direktør for Østjyllands ansvarlig for at udpege de personer og funktioner, der har ansvar for at håndtere den konkrete hændelse.

Driftsniveauer

Driftsniveauer beskriver, hvor alvorlig en hændelse er. En hændelses alvor afhænger bl.a. af omfang, økonomi, politisk bevågenhed, pressens bevågenhed, varighed samt omfang og varighed af konsekvenserne,

Plan for Beredskab og Fortsat Drift opererer med tre driftsniveauer.

Driftsniveau 1

Mindre driftsforstyrrelser som kan håndteres lokalt eller i den enkelte forvaltning. På driftsniveau 1 kan lokale instrukser iværksættes.

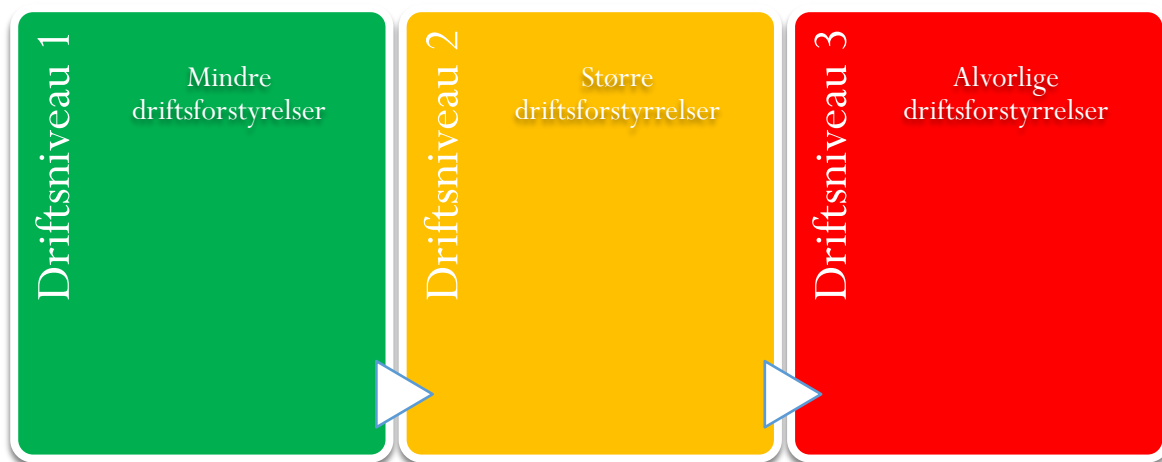
Driftsniveau 2

Større driftsforstyrrelser der har et omfang, hvor der enten er behov for tværgående beslutninger og koordinering for at kunne håndtere hændelsen, fordi flere sektorer rammes eller fordi hændelsen påvirker en sektor i stort omfang. På driftsniveau 2 kan relevante indsatsplaner iværksættes.

Driftsniveau 3

Alvorlige driftsforstyrrelser der kan have vidtrækkende konsekvenser for kommunen eller hændelser, der påvirker flere borger i voldsom grad. I sådanne situationer vil der være behov for strategisk ledelse eller økonomiske beslutninger. På driftsniveau 3 iværksættes *Indsatsplan for Kriseledelsen*.

FIGUR 2

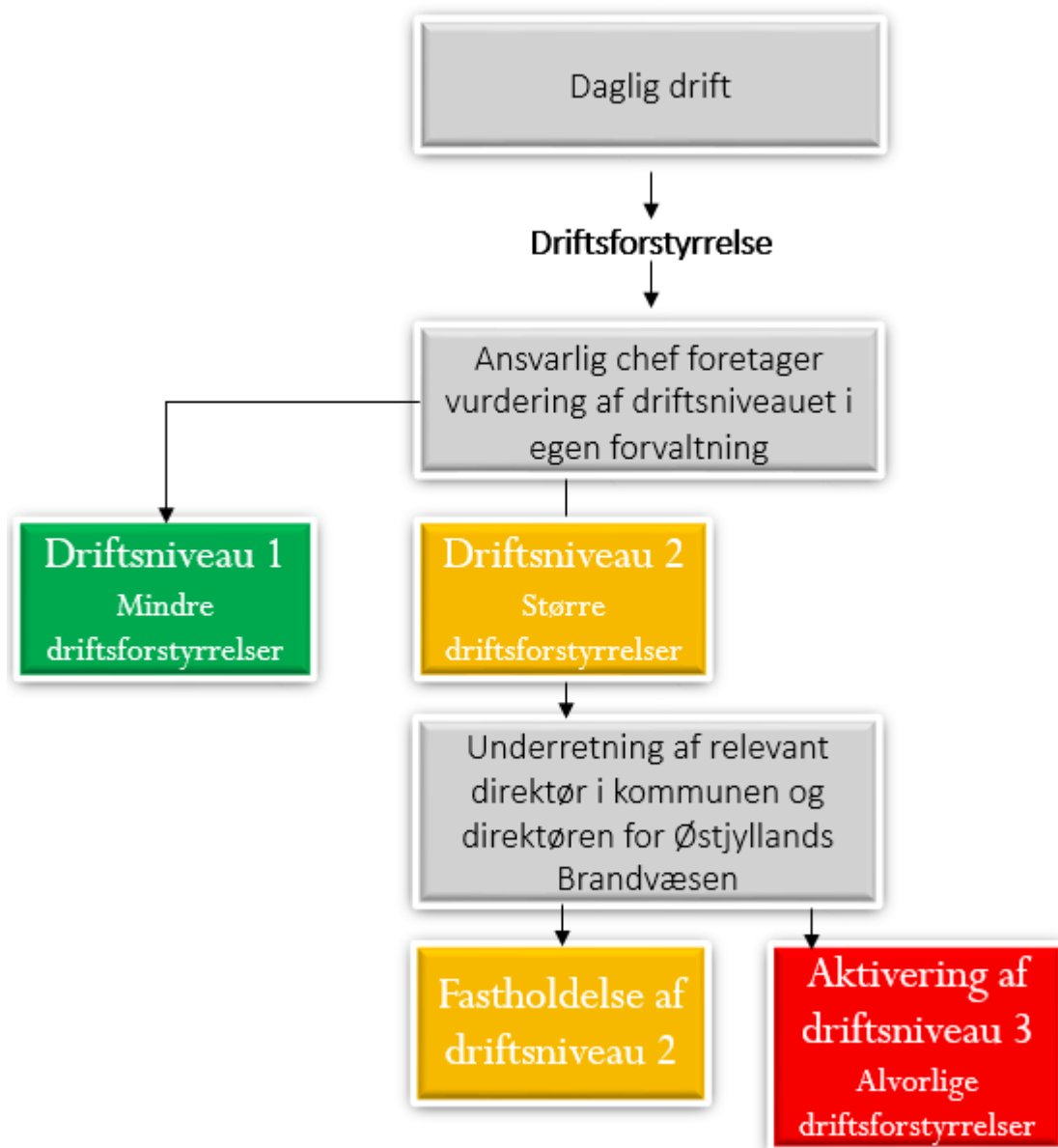

Aktivering af beredskabet

Erfaringer fra større hændelser både nationalt og internationalt viser, at erkendelsen af en krises omfang og behovet for at opgradere beredskabet ofte sker for sent, fordi beslutninger skal træffes på et tidspunkt hvor mængden af viden ofte er begrænset. For at sikre, at Odder Kommunes beredskab bliver aktiveret i rette tid og på rette niveau, er det væsentligt, at Plan for Beredskab og Fortsat Drift er kendt af alle ledere i kommunens organisation, samt at der altid underrettes til nærmeste leder i tilfælde af væsentlige eller unormale driftsforstyrrelser.

Aktiveringen af beredskabet fremgår af figur 3:

FIGUR 3

Figur 3 viser, at den ansvarlige chef for det berørte område skal foretage en vurdering af, om der er tale om en mindre driftsforstyrrelse, som uproblematisk kan håndteres lokalt eller i egen forvaltning. Eller om der er tale om en hændelse, der kræver tværgående beslutninger og koordinering eller hændelser i en sektor af ekstraordinært omfang, og hvor der evt. iværksættes en indsatsplan for området. I sådanne

tilfælde arbejdes der på driftsniveau 2, og den ansvarlige chef underretter den for området relevante direktør samt Direktør for Østjyllands Brandvæsen.

Den for området relevante direktør vurderer i samråd med Direktør for Østjyllands Brandvæsen om hændelsen skal fastholdes på driftsniveau 2, eller om der er behov for at nedsætte Kriseledelsen på driftsniveau 3.

Drift af beredskabet

Samspillet mellem det strategiske og det operationelle niveau i kommunen er afgørende for, at der sker en koordineret og effektiv håndtering af en hændelse. Det følgende afsnit beskriver, hvordan der arbejdes sammen på de 3 driftsniveauer, hvilket også er illustreret i figur 4.

Figur 4

	Driftsniveau 1 Mindre driftsforstyrrelse	Driftsniveau 2 Større driftsforstyrrelse	Driftsniveau 3 Alvorlig driftsforstyrrelse
Strategisk niveau <i>Strategi og Ledelse</i>		Relevant direktør i kommunen samt Østjyllands Brandvæsen orienteres løbende om situationen	<div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #002060;">Kriseledelsen aktiveret</div>
Operationelt niveau <i>Iværksættelse af beslutninger</i>	<div style="background-color: #808080; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #808080;">Der arbejdes i baglandet/egen forvaltning</div>	<div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #002060;">Indsatsstab aktiveret</div> <div style="background-color: #808080; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #808080; margin-top: 5px;">Der arbejdes i baglandet/egen forvaltning</div>	<div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #002060;">Indsatsstab aktiveret</div> <div style="background-color: #808080; color: white; padding: 5px; border: 1px solid #808080; margin-top: 5px;">Der arbejdes i baglandet/egen forvaltning</div>

På driftsniveau 1 håndteres driftsforstyrrelser i egen forvaltning, og der er ikke behov for strategiske beslutninger.

På driftsniveau 2, hvor der kræves tværgående beslutninger og koordinering, vil indsatsstaben blive aktiveret. Afhængigt af situationens karakter kan det være på informationsniveau, hvor medlemmerne af staben telefonisk aftaler, hvilke tiltag der iværksættes eller ved et fysisk møde, hvor medlemmerne samles for at håndtere hændelsen. I begge tilfælde orienteres relevant direktør samt Østjyllands Brandvæsen løbende, således at der sikres en sammenhæng mellem de strategiske overvejelser og den operationelle indsats. Situationsafhængigt kan orienteringen variere fra en mail næst kommende hverdag til en akut opringning uden for normal arbejdstid.

Driftsniveau 3 omfatter alvorlige driftsforstyrrelser, hvor der skal træffes strategiske beslutninger. Aktiveringen af Kriseledelsen kan ligesom indsatsstaben ske på informationsniveau eller ved at medlemmerne fysisk samles.

Bilag 1: Oversigt over planer i Odder Kommune (august 2017)

Titel	Stab	Lovpligtig plan?	Berørte kommuner	Planens ejer
Plan for Beredskab og Fortsat Drift	-	Beredskabsloven § 25	Odder Kommune	Byrådet & Direktionen
Indsatsplan for Kriseledelsen	Kriseledelsen	-	Odder Kommune	Direktionen
Indsatsplan for Voldsomt Vejr	Vejrstaben	-	Odder, Aarhus, Skanderborg og Samsø Kommune	Østjyllands Brandvæsen
Indsatsplan for Sundhed	-	Sundhedsloven § 210	Odder Kommune	Sundhed og Omsorg
Indsatsplan for Drikkevandsforsyning	-	-	Odder Kommune	Teknik og Miljø
Indsatsplan for Forurening af kyster og havne	Strandrensningsstaben	Havmiljøloven § 35	Odder, Aarhus, Skanderborg, Samsø, Randers, Norddjurs, Syddjurs Kommune	Østjyllands Brandvæsen
Indsatsplan for vold, trusler og anden krænkende adfærd	-	-	Odder Kommune	
Indsatsplan for IT	-	-	Odder Kommune	
Indsatsplan for strømsvigt	-	-	Odder Kommune	
Indsatsplan ved pulverbrev	-	-	Odder Kommune	